

Årsrapport for studiekvalitet 2012

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Innhold

1. Innledning	s. 1
2. Opptakskvalitet	s. 1
3. Undervisningskvalitet	s. 2
3.1 Studiepoengsproduksjon og gjennomføring	s. 2
3.2 Klager og sykemeldinger	s. 3
3.3 Semesterevalueringer	s. 3
3.4 Utvikling av helårig studieplan	s. 7
3.5 Ny vitnemålsmal	s. 7
4. Læringsmiljø og administrative støttefunksjoner	s. 8
4.1 Biblioteket	s. 8
4.2 Verkstedene	s. 8
4.3 Drift	s. 9
4.4 Studieadministrasjonen	s. 10
4.5 IKT	s. 10
5. Internasjonalisering	s. 12
5.1 Utveksling	s. 12
5.2 Internasjonalisering hjemme	s. 14
6. Etter- og videreutdanning (EVU)	s. 15
7. Forskerskolen /phd-programmet	s. 15
<i>Appendix -studentmeritteringer</i>	s. 18

1. Innledning

Årsrapport for studiekvalitet 2012 er studieadministrasjonens rapport til styret om studiekvaliteten ved AHO i perioden 01.01.2012 – 31.12.2012.

Grunnlaget vi har for å måle studiekvalitet er tall fra databasene FS og DBH, samt semesterevalueringer, læringsmiljøundersøkelse, opptaksrapport, Rapport og planer, og referater fra møter i de strategiske utvalgene i 2012. Studentservicen som gis av biblioteket, verkstedene, IKT-avdelingen og studieadministrasjonen er svært viktig for studentenes studiehverdag ved AHO. Rapporten omfatter derfor også vurderinger fra disse avdelingene.

Rapporten gjennomgår status, utfordringer og tiltak for studiekvaliteten i 2012 med følgende hovedinndeling: opptakskvalitet, undervisningskvalitet, læringsmiljø og administrative støttefunksjoner, internasjonalisering, etter- og videreutdanning, og forskeskolen.

2. Opptakskvalitet

Opptakskvalitet kan vurderes ut fra AHOs evne til å fylle de tilgjengelige studieplassene med godt kvalifiserte studenter, og gjennom opptakene legge til rette for et konstruktivt læringsmiljø.

Tabell 1: Nøkkeltall opptak

Opptak	Søkere	Søkere per studieplass	Økning fra 2011	Studie-plasser	Opptak
NOM Arkitektur	659	11	3,6 % *	60	62
NOM Industridesign	117	3,9	10,6 % *	30	29
Masternivå arkitektur	407	40	56 %	10	11
Masternivå industridesign	103	6,9	Stabilt	15	8
Master i landskapsarkitektur	89	4,5	Stabilt	20	13

*førsteprioritetssøkere

Opptakskvaliteten vurderes som generelt god ut fra antallet søkere per studieplass, kvaliteten på opptaksprøver og portfolioer til lokale opptak, og gjennomføringsevnen for studentene i første semester ved AHO i høstsemesteret 2012. Opptakene er godt kvalitetssikret gjennom kontinuerlige evalueringer i Opptakskomiteen og OGU.

Utfordringer

AHO mottar mange nok søkere, men kvaliteten på søkerne til landskapsarkitektur og industridesign er ikke tilstrekkelig til å fylle kvotene. Opptaksorganenes dilemma ved opptak til andre studieprogrammer enn Master i arkitektur er å opprettholde en akseptabel nedre kvalitetsgrense på studentene som tas opp samtidig som en sikrer at AHO fyller opptakskvotene.

Tiltak

Vi viser til Opptaksrapport 2012¹, behandlet i styret høsten 2012, samt styrets behandling av strategi for lokale opptak 2013 for detaljer og diskusjoner knyttet til tendenser i opptakene og tiltak for å imøtegå utfordringene i gjennomføringen av opptakene.

Med ny informasjonsavdeling på plass håper vi på en betydelig og koordinert profileringsinnsats for å tiltrekke flere høyt kvalifiserte søkere i 2013.

3. Undervisningskvalitet

Undervisningskvalitet omfatter her kvantitative målinger av AHOs evne til å produsere kandidater og studiepoeng, men også kvalitative vurderinger av undervisningen ved gjengivelse av resultater fra studenter og læreres evaluering av kursene. Kapittelet omtaler dessuten faglig-administrative tiltak som innføring av helårig studieplan og ny vitnemålsmal.

3.1 Studiepoengsproduksjon og gjennomstrømming

Tabell 2: Registrerte studenter

	2011				2012			
	Vår		Høst		Vår		Høst	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Master arkitektur	164	355	186	365	184	370	203	421
Master industridesign	57	137	69	147	65	144	41	149
Master landskapsark.	20	25	27	33	22	28	22	30
SUM	241	517	282	545	271	542	296	601

Tall fra dbh

Antall studenter per vitenskapelig ansatt er 7.

Tabell 3: Studiepoengsproduksjon per student

	2011		2012	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
MA ARK	58,6	57,9	55,2	53,6
MA IDE	51,9	52,0	52,6	52,3
MA LAND	51,3	53,4	41,2	43,0
GJENNOMSNIITT	56,4	56,0	53,5	52,7

Tall fra dbh

Tabell 4: Strykprosent

	2011		2012	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
MA ARK	2,8	2,8	3,1	4,1
MA IDE	0,8	1,4	3,8	3,4
MA LAND	6,2	6,6	5,0	4,9

Tall fra dbh

¹ <http://www.aho.no/no/AHO/Kvalitetssystemet/Studiekvalitet/Opptaksrapporter/?id=6745>

Tabell 5: Diplom, kandidatproduksjon 2012

	Vår		Høst	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Master arkitektur	11	28	21	43
Master industrideign	10	21	4	12
Master landskapsarkitektur	8	11	2	2
Sum	29	60	27	57
Sum hele studieåret	117			

I vårsemesteret bestod sensorteamet til arkitektur av 3 kvinner (norske) og 1 mann (svensk). Sensorteamet til industrideign besto av 1 kvinne (dansk), 2 menn (1 norsk og 1 dansk). Sensorteamet til landskapsarkitektur besto av 1 kvinne (norsk) og 1 mann (dansk).

I høstsemesteret gjorde det høye antallet kandidater til Master i arkitektur at det ble oppnevnt sensorer til to sensorteam: 3 kvinner (norske) og 3 menn (1 norsk, 1 dansk og 1 svensk). Sensorteamet til industrideign besto av 2 menn (norske) og 1 kvinne (norsk). Sensorteamet til landskapsarkitektur besto av 1 kvinne (norsk) og 1 mann (dansk).

3.2 Klager og sykemeldinger

Tabell 6: Klager på karakterfastsetting

Semester	Høst 2011		Vår 2012	
Ankebehandlet	Vår 2012		Vår 2012/høst 2012	
Resultat	Uendret	Endret	Uendret	Endret
Grunnkurs	1		7	
Masterkurs	3	1	2	1 (til bestått)
Diplom	3		2	2 (til bestått)

I henhold til rutine mottar ankeutvalget studentens klage og besvarelse, begrunnelse for karakterfastsetting fra kursansvarlige, oppgavetekst og pensumliste, karakterstatistikk for kurset og tilgang til kursets område på Moodle hvis det har vært benyttet i undervisningen. Fra 1. januar 2012 til 31. desember 2012 kom det inn 22 klager.

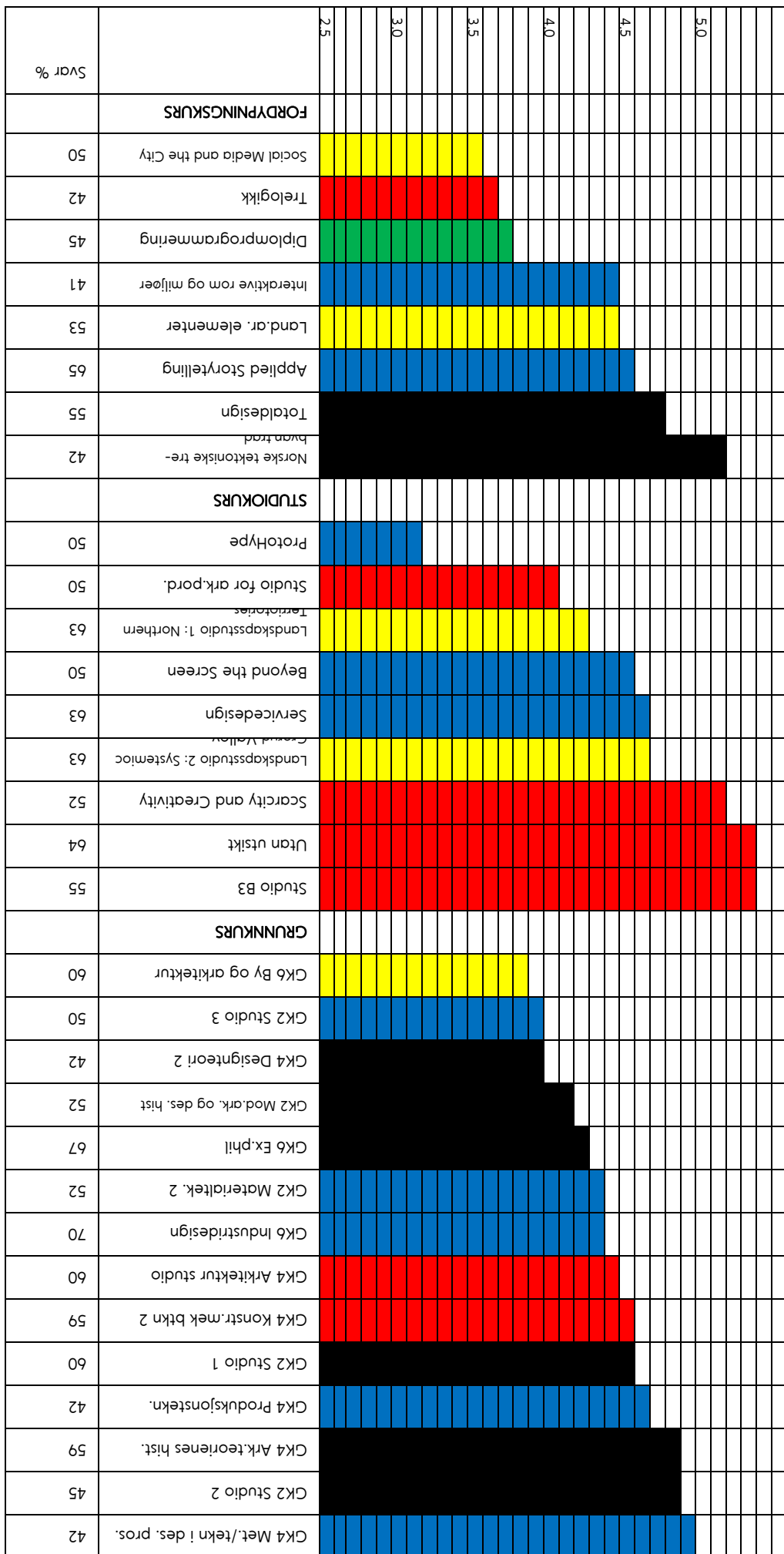
Som forventet er toppene på antall innleverte sykemeldinger ved semesterslutt. Antall sykemeldinger er tilnærmet uendret i sammenligning med tidligere år.

3.3 Semesterevalueringer

Alle kurs evalueres av studenter og kursansvarlige hvert semester. Resultatene fra semesterevalueringene sammenfattes i en rapport som behandles av Undervisningsutvalget². Studentene gir tilbakemeldinger på en rekke parametre ved undervisningen på en skala fra 1-6, i tillegg til fritekstsvar. Diagrammene under viser en oversikt over gjennomsnittsscore for den kvantitative delen av evalueringen for alle kurs.

² <http://www.aho.no/no/AHO/Kvalitetssystemet/Studiekvalitet/Semesterevalueringer/?id=6336>

Gjennomsnittsscore semesterevaluering vårsemesteret 2012

AHO

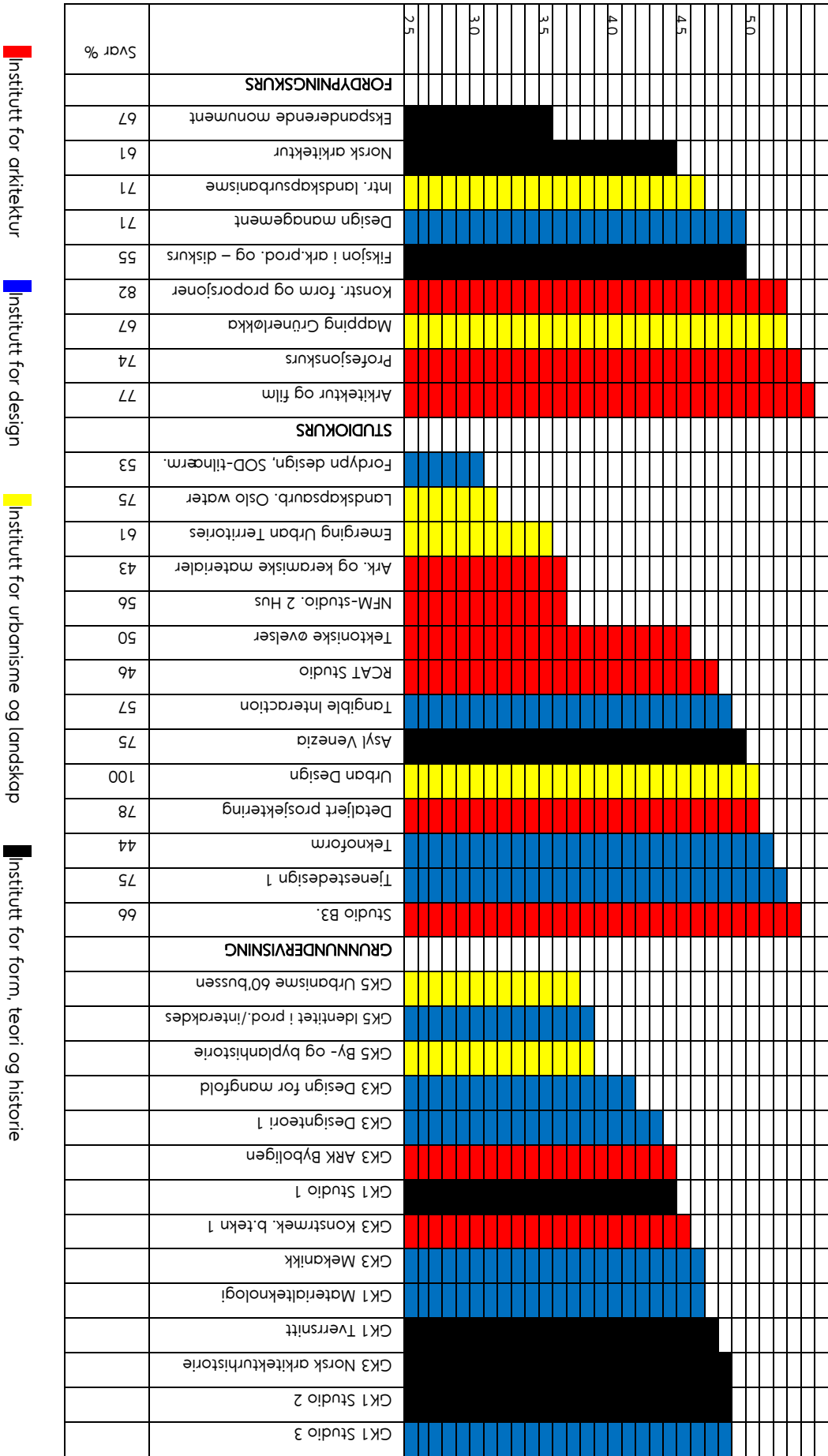
Institutt for arkitektur

Institutt for design

Institutt for urbanisme og landskap

Institutt for form, teori og historie

Gjennomsnittsscore semesterevalueringen høstsemesteret 2012

Institutt for arkitektur

Institutt for design

Institutt for urbanisme og landskap

Institutt for form, teori og historie

Det overordnede inntrykket fra semesterevalueringene i 2012 er at kursene ved AHO har et positivt læringsmiljø med aktive og engasjerte studenter, og lærere som møter studentenes entusiasme for fagene.

Spørsmål om læringsutbytte og faglig innhold får gjennomgående gode tilbakemeldinger fra studentene. Studentene gir også gjennomgående positive tilbakemeldinger til veiledning fra aktive og engasjerte lærere, særlig i grunnundervisningen. Det er "god stemning" i undervisningssituasjoner på tegnesalene. Det er også verdt å merke seg at lærernes evne til å stimulere til kritisk og kreativ tenkning er blant parametrene som gjennomgående får best tilbakemeldinger fra studentene.

Utfordringer

Organisering av undervisning

Parametere ved undervisningen som i noen tilfeller trekker ned dreier seg om organisering av undervisningen. De vanligste eksemplene er praktiske beskjeder som gis på svært kort varsel, mangelfulle semesterplaner, kursbeskrivelser og pensumlister, og koordinering av undervisning med parallelle kurs.

Som en tilleggseffekt av studentenes opplevelse av mangelfull praktisk tilrettelegging kommer faglige konsekvenser for studiekvaliteten. I noen tilfeller opplever studentene liten grad av sammenheng mellom kursbeskrivelse i studieplanen og faktisk gjennomføring av kurs, uklare faglige rammer for prosjektoppgaver, liten grad av sammenheng mellom teoriundervisning og prosjekt, samt opphopning av forelesninger og workshops i studieintensive perioder sent i semesteret.

Det er en utfordring for lærerne å finne den riktige balansen mellom læringsstyrt og studentstyrt læring – i hvilken grad kan og bør en detaljstyre studentenes studiehverdag, og på hvilken måte en kan stimulere til jevn studieintensitet og faglig progresjon?

I grunnundervisningen fremstår kurspakker med ekstra tilbud i tillegg til forelesningsrekker som workshops, seminargrupper, øvingsoppgaver, som vellykkede både med tanke på studentenes læringsutbytte og ut fra studentenes evne til å arbeide med stoffet gjennom hele semesteret. Styrt læringsprosesser er mer ressurskrevende, men gir resultater. I grunnundervisningen kan det stilles noe lavere krav til studentenes ansvar for egen læring enn i undervisningen på masternivå.

Oppslutning om evalueringene

Studentenes oppslutning om evalueringene er for lav. Undervisningsutvalget ønsker å styrke representativiteten bak evalueringresultatene

Tabell 7: Studentoppslutning om semesterevalueringene

	2009	2010	2011	2012	Ambisjonsnivå
Svarprosent vår	50	55	56	50	70
Svarprosent høst	65	53	71	60	70

Oppfølging / tiltak

Organisering er fortsatt parameteren som gjennomgående får dårligst tilbakemelding.

Etter behandling av vårsemesterets evalueringsrapport sendte rektor på vane av undervisningsutvalget e-post til alle lærerne med minimumskrav til organisering av undervisning: tidsplan med forelesninger, workshops, gjennomganger, ekskursjon, sluttgjennomgang og utstilling, samt pensumliste skal gjøres tilgjengelig for studentene ved semesterstart. Lærerne må også holde seg oppdatert på aktivitetskalenderen, slik at undervisningsopplegg eller ekskursjoner (utenfor ekskursjonsuka) ikke legges til tirsdager, under diplomgjennomganger eller lignende fellesarrangementer.

Undervisningsutvalget oppfordret videre de ansvarlige instituttene til å legge flere ressurser til videreutvikling av teorikursene på grunnkursnivå, og faglig og organisatorisk koordinering med tilhørende studiokurs.

Som et tiltak for å øke svarprosenten ved semesterevalueringene ble det innført evalueringsdag for alle kurs der kursansvarlig lærer ble gjort ansvarlig for at det settes av tid til gjennomføring av kursevaluering i undervisningstiden. Dette ble fulgt opp av lærerne på fordypningskurs, men et teknisk problem med undersøkelsesverktøyet gjorde at gjennomføringen, og utbyttet, ikke ble som planlagt. Tiltaket med evalueringsdag ble i mindre grad fulgt opp av lærerne på studiokurs og grunnkurs. Ordningen videreføres i 2013.

3.4 Utvikling av helårig studieplan

Det ble i 2012 besluttet at den helårige studieplanen nå innføres fullstendig. Fra studieåret 2013-2014 settes det strengere krav til studieplanen, slik at den skal bli tydeligere. Her vil også obligatorisk pensum inngå. Det vil si at høst- og vårkurs beskrives like presist slik at studentene har et reelt grunnlag å velge sitt studieforløp kommende studieår. Dette medfører også at det ikke blir gitt en allmenn mulighet for omprioritering i høstsemesteret og at både studenter og lærere får tilbakemelding på kursopptaket senest tidlig i høstsemesteret. Dersom alt går etter planen vil derimot hele kursopptaket foregå før sommeren, litt avhengig av påmeldinger og evt sletting av kurs.

Undervisningsutvalget har fastsatt kvalifikasjonsrammeverk for AHO som implementeres i studieplanen 2013-2014

3.5 Ny vitnemålsmal

Arbeidet med å implementere de nye retningslinjene for en felles vitnemålsmal (fra UHR) er i gang. Målesetningen er at kandidatene som uteksamineres i juni 2013 skal få et norsk vitnemål på 4 sider som i tillegg til karakterutskrift inneholder generell informasjon om graden, studieprogrammets målsetning, innhold og organisering, samt kandidatens læringsutbytte.

4. Læringsmiljø og administrative støttefunksjoner

De administrative støttefunksjonene fra biblioteket, verkstedene, IKT-avdelingen, driftsavdelingen og studieadministrasjonen er viktige for studiekvaliteten ved AHO. Under presenteres avdelingenes rapporter fra 2012 med referanse til læringsmiljøundersøkelsen 2012³.

4.1 Biblioteket

Tabell 8 Utlån og besøk i biblioteket

	2008	2009	2010	2011	2012
Utlån til master- og Ph.D-studenter	13425	15358	14910	13549	15306
Besøk i biblioteket	62225	65114	Tall mangler p.g.a. feil med besøksteller	78557	Tall mangler p.g.a. feil med besøksteller

Statistikken over utlån til studenter viser siste år en oppgang, men varierer fra 2009, muligens p.g.a. digitale ressurser. Bibliotekstatistikken er ikke fullstendig for bruk av elektroniske ressurser, men viser stadig økning. Denne statistikken har ingen mulighet til å skille mellom studenter, ansatte og andre brukere.

Studentevalueringene gir kun positive tilbakemeldinger på servicen i biblioteket og viser at studentene er veldig fornøyd med tilbudet. Det er periodevis etterspørsel etter flere stille leseplasser, men dette lar seg vanskelig løse innen dagens rammer.

Tiltak for å bedre læringsmiljøet i biblioteket

- Det er fortsatt fokus på formidlingen av pensum- og kurslitteratur gjennom egne kurshyller i biblioteket og integrasjon av litteraturlister i studieplanen, LMS (Moodle) og bibliotekets hjemmeside. Dersom pensumbøker finnes som ebok, kjøpes dette inn.
- Det er iverksatt forsøk med dagslån på tidsskrifthefter.
- Åpningstidene i biblioteket vil bli vurdert utvidet noe.
- Det pågår et omorganiseringsprosjekt for hylleoppstilling som forenkler gjenfinning ("q-prosjektet").

4.2 Verkstedene

Opplæring og service:

Grunnopplæringen/sikkerhetsopplæringen i verkstedene er lagd til et felles prosjekt som omfatter alle verksteder og er basert på en felles mal. Deltagelse i denne opplæring er pliktig for at studentene skal få adgang til verkstedene. Samarbeidet med Studieadministrasjonen er styrket med tanke på booking av tid for kursene, nye studenter og varsling til lærere. Serie med sveisekurs vår 2102.

³ Læringsmiljøundersøkelsen 2012 (behandles av Læringsmiljøutvalget):

http://www.aho.no/Global/Dokumenter/Studier/L%C3%A6ringsmilj%C3%B8/L%C3%A6ringsmilj%C3%B8unders%C3%B8kelsen_2012.pdf

Som et viktig sikkerhetstiltak er obligatorisk introduksjonskurs i verkstedene også innført for nye studenter tatt opp til masternivå, og utvekslingsstudenter. Studentene som ikke gjennomfører kursene får ikke anledning til å bruke verkstedene.

Åpningstider:

Verkstedenes åpningstid er et resultat av antall ansatte og arbeidstid. Ved typiske hektiske perioder før AHO works gis utvidet adgang. I enkelte tilfeller benyttes vikarmidler for å leie inn ekstra mannskap til kveldsåpent verksted.

Laserkutteren:

Det er studentassistenter som opererer laserkutteren. Denne går hele dagene og langt utover kveldene i de travle perioder. Laseren er en avansert maskin som krever mye kompetanse for bruk, 100 % tilstedeværelse for å unngå branner, nitidig renhold og vedlikehold. Driften skal være selvfinansiert med studentbetaling. Vår erfaring så langt er at nåværende system gir laveste pris for tjenesten.

Maskinpark / utstyr:

Vi har plass for 3 isoporkuttere på lettverkstedet. Det er investert i punktavsug til disse i 2012, og de skal kun brukes der. Da enkeltstudenter tillater seg å ta kutterne med hjem eller opp på salen blir det mer kø!

Ny sirkelsag er levert og montert på lettverkstedet 2012.

Flisavsug på lettverkstedet er automatisert. Vesentlig forbedret luftkvalitet og enklere renhold.

Alle verksteder har investert i håndverktøy, merket med fargekode og hengt på verktøytavler. Tidligere krav om eget håndverktøy fungerte dårlig, spesielt for utvekslingsstudentene.

Veiledningskapasitet:

Bedre introduksjon/sikkerhetskurs har gitt studentene større trygghet, økt forståelse for mulighetene og ressursene, og de våger i økende grad å ta verkstedene i bruk. Studentantallet, norske og utenlandske, er økt. Dette medfører at verksmesterne får mindre veiledningstid for den enkelte student.

4.3 Drift

Utfordringer

Det stadig økende studenttallet gir mindre plass per student på tegnesalene og skaper mer rot og søppel. Dette fører i noen tilfeller til at rømningsveier blokkeres og at det samler seg mye støv. En annen konsekvens er økt bygningsslitasje. Flere studenter og uendret bemanning gir også mindre tid til personlig service for enkeltstudenter.

Tiltak

- Det er gjort undersøkelser som viser at luftkvaliteten og temperaturen på tegnesalene er OK.
- Lysforholdene i tegnesal 7 og 8 er oppgradert
- Tiltak for bedre belysning i fellesområdene i førsteetasje ble påbegynt i 2012.

Gjennomførte tiltak for universell utforming

- Bedre tilgang ved resepsjonen og skranken i studieadministrasjonen.
- Ledelinje for svaksynte
- Kontrastfelt i ståltrapper og der vegger og gulv har samme farge

4.4 Studieadministrasjonen

Studieadministrasjonen får gode tilbakemelding på hjelp og assistanse til den enkelte student.

Studentene assosierer AHOs digitale systemer som Studentweb og Moodle, til avdelingen. Studentweb er et nasjonalt system som AHO har liten innvirkning på. Når det gjelder Moodle er eierforholdet noe uavklart, men bruken er knyttet til den enkelte kursansvarlige. En diskusjon om eierforholdet til Moodle startet høsten 2012, men er ikke sluttført.

AHO har sett problemene med at praktisk informasjon (for eksempel i forbindelse med semesterregistrering) ikke når fram, men er noe usikker på hvordan dette skal håndteres i og med at vi har faste kanaler for dette. Denne problematikken er også diskutert i Læringsmiljøutvalget uten at vi har kommet fram til en konklusjon. En del av diskusjonen må også være hva vi kan forlange av studenten med tanke på dennes ansvar for å innhente nødvendig informasjon.

Informasjonen om utveksling og opptak til masternivå på aho.no er gjennomgått og oppdatert vinteren 2012-2013.

Studieadministrasjonen opplevde i 2012 at kandidatenes forventninger og krav til service/tilrettelegging gjennom diplomsemesteret og i sensurperioden er ekstreme og overgår studieadministrasjonen resurser og kapasitet.

4.5 IKT

Læringsmiljø og læringsressurser

IKT-avdelingen har gjennom hele 2012 hatt kontakt med studentutvalget og studentassistentene for å sikre riktig tjenestenivå ved videreutvikling av eksisterende tjenester og ved etablering av nye tjenester. Stikkord i denne sammenheng er behov for økt kapasitet og tilgjengelighet på datasalene spesielt ved semesterslutt, klarere rutiner, bedre informasjon / opplæring vedrørende tilbudte tjenester samt bedre tilgjengelighet til læringsressurser.

Det er et mål i henhold til IKT-strategien å være tidlig ute med å pilotere ny teknologi for å utnytte de muligheter som ligger i å effektivisere lærings situasjonen både for studenter, vitenskapelig personale og administrasjon. "OpenSource" (fri programvare) strategien ligger til grunn for utskifting og valg av ny programvare og tjenester. I perioden har tilbudet av studentassistenter på datasalene vært ujevn. Tiltak må iverksettes for å bedre dette i 2013.

IKT-avdelingen har registrert at studentene i økende grad ønsker å benytte egen PC/MAC/nettbrett som plattform med alternativ tilgang til alle aktuelle programmer og tjenester som de benytter i studiet. Dette øker behovet for personlig bistand på differensierte klientplattformer.

Tiltak for å bedre læringsmiljøet

AHO har et realistisk mål om å være blant de beste UH-institusjonene i Norge mht. tilbud av relevante IKT-tjenester og drift av disse. Gjennom riktig valg av teknologi skal IKT-avdelingen sikre at virksomhetens mål og prioriteringer blir optimalt understøttet.

IKT-avdelingen har ytterligere reforhandlet flere av programvareavtalene slik at studentene får tilgang til gratis å installere programmer som benyttes i undervisningen og som normalt kun er tilgjengelig på datasalene. I noen tilfeller forutsetter dette at klienten er koblet opp via nettet mot AHOs lisensserver. Tjenesten har gitt økonomiske besparelser for studentene samt frigjort kapasitet på datasalene. Studenter og ansatte kan gratis få tilgang til Microsoft programvare med unntak av office. Tilsvarende avtale vil i løpet av 2013, bli forsøkt forhandlet frem for ADOBE programvare.

MOODLE er fortsatt i bruk som digital læringsplattform ved AHO. Tilbakemeldingene viser at dette forenkler hverdagen både for studenter og faglig ansatte og gir betydelige innsparinger, effektivisering og mulighet for gjenbruk. Ny funksjonalitet har vært introdusert løpende i 2012. Mål for 2013 er å øke opplæring av vitenskapelig personale slik at funksjonalitet, integrasjonsmuligheter mot skytjenester og sosiale nettverk blir utnyttet på en bedre og mer entydig måte på tvers av kursporteføljen til den enkelte student.

Studentene har i 2012 fått tilbud om grunnleggende kurs i bruk av plottere og optimalisering av utskrift, lagring og presentasjon av digital informasjon. Tilbudet vil bli utvidet i 2013 inklusiv bedre informasjon og veiledning på nettet.

Plotte- og scannekapasiteten har vært stabil i 2012, men vil bli økt i løpet av 2013. Det er behov for en gjennomgang av programvaretilbudet på datasalen og presisering av rutiner for bruk av ressursene på datasalen.

I 2012 har IKT-avdelingen ytterligere utvidet tjenestetilbudet til også å omfatte bistand til den enkelte student når det gjelder veiledning i forbindelse med oppgradering av egen PC/MAC. Tjenesten omfatter kapasitetsoppgradering, installasjon av Windows 7 operativsystem, programvare samt bistand til redde data fra datamedia. For å utnytte IKT-avdelingens ressurser bedre, vil det i 2013 bli innført åpningstider og mulighet for å avtale personlig bistand.

Oppgradering av bilde- og lyd kvalitet i auditoriene ble startet opp i 2012 og fulgt opp videre i 2013. Målet er full HD-kvalitet i auditoriene og i konferansesenteret primo 2013.

Behovet for bistand på datasalene når det gjelder hjelp til bruk av ulike programmer har økt i 2012. I 2013 ønsker IKT-avdelingen å etablere en utvidet studentassistentsjeneste, hvor den enkelte student kan anmode om bistand både fysisk på datasalen samt via et kompetansenettverk bestående av studenter med den aktuelle kompetansen. Dette vil kunne gi en økt tilgjengelighet og fleksibilitet for denne tjenesten uavhengig av hvor

kompetansen befinner seg.

5. Internasjonalisering

Internasjonaliseringens betydning for studiejournaliteten ved AHO kan måles gjennom søkning til utveksling, omfang og kvalitet på internasjonale søkere til masterstudiene (omtalt under Opptakskvalitet), internasjonale studenters bidrag til kvalitetsheving av undervisningen, og omfang og kvalitet på internasjonale samarbeidsavtaler.

5.1 Utveksling

AHO tilbyr utveksling på masternivå, hovedsakelig innenfor et avtalenett på ca 75 operative plasser for utveksling. Det legges dessuten til rette for studenter som vil utveksle utenfor avtalenettet.

Tabell 9 Utveksling 2008 - 2012

		2008	2009	2010	2011	2012
Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende)	UT	27	36	28	34	42
	INN	44	57	46	53	66
	SUM	71	93	74	87	108

Tabell 9 viser en jevn økning i antallet studenter som drar på utveksling, og at måltallet for antall studenter som gjennomførte utveksling i 2012 er nådd.

Tallene i tabell 9 gjelder utvekslingsopphold som ble avsluttet i kalenderårene 2008-2012. For å gi et bedre bilde av antall ut- og innreisende studenter til enhver tid har vi satt inn en tabell som viser antall inn- og utreisende studenter hvert semester siden vårsemesteret 2009. Det etterstrebes balanse mellom ut- og innreisende studenter hvert semester.

Tabell 10 Utveksling til enhver tid (inkl gjestestudenter utenfor institusjonsavtale).

Semester	v2009	h2009	v2010	h2010	v2011	h2011	v2012	h2012
UT	22	30	17	26	26	38	30	42
INN	35	38	34	38	39	36	40	50
SUM	57	68	51	64	65	74	70	92

I høstsemesteret hadde AHO det høyeste antallet utreisende utvekslingsstudenter noensinne med 42.

Tabell 11 viser antall søknader om utveksling hver vår siden 2009 og antall studenter som faktisk reiste på utveksling i påfølgende høstsemester.

Tabell 11 Søknader og antall utreisende studenter

Søkere v2009	Utveksling h2009	Søkere v2010	Utveksling h2010	Søkere v2011	Utveksling h2011	Søkere v2012	Utveksling h2012
41	30	44	26	49	38	62	42

Tredjeårsstudentene i vårsemester (90 stk) utgjør den klare majoriteten av potensielle

søkere til utveksling i påfølgende studieår. 54 av disse søkte om utveksling i 2012, og 36 dro på utveksling i høstsemesteret (6 i høyere årstrinn kommer i tillegg). Dette viser at utveksling er et godt kjent og populært tilbud ved AHO.

Tallene viser også at ikke alle som søker endre opp med å dra på utveksling. I 2012 ser vi et frafall på ca 32 %. Den viktigste årsaken til dette er at det er tøff konkurranse blant AHOs studenter om plassene ved de mest populære partnerskolene. Noen søker "for å ha søkt" innen den interne søknadsfristen uten å ha bestemt seg 100 % for om de vil utveksle. Disse har lett for å trekke seg underveis i søknadsprosessen. I noen tilfeller er det konkurranse om plassene ved partnerskolene slik at studenter risikerer å ikke komme inn selv om de er nominert av AHO.

AHO forsøker å være fleksible for å gi flest mulig studenter muligheten til å utveksle gjennom for eksempel å tilby studenter som ikke får innfridd ønskene sine plasser på "restetorget" for utveksling, og støtte og tilrettelegging for utveksling utenfor AHOs avtalenett.

Tidligere utreisende utvekslingsstudenter, og innreisende utvekslingsstudenter benyttes i utstrakt grad til studentenes planlegging av utvekslingsopphold. Informasjon formidles gjennom informasjonsmøter, studentrapporter på nett og kontaktinformasjon formidlet via studieadministrasjonen.

Tabell 12 Andel uteksaminerte kandidater i som var på utveksling i løpet av studietiden

Utvalg	Andel som har vært på utveksling
Alle (N=119)	27 % (N=32)
Tatt opp til første år (N=74)	39 % (N=29)
Tatt opp til masternivå (N=45)	7 % (N=3)

Tallene viser at målene for andelen AHO-kandidater som gjennomfører utveksling i løpet av studietiden er nådd. Ser en på studentene som gjennomfører hele utdanningen ved AHO er andelen såpass høy som 39 %. Utveksling ved AHO er mulig på masternivå og klart best tilrettelagt for fjerdeårsstudenter. Studenter som tas opp til masternivå (fjerdeår) kan ikke søke om utveksling i første semester som AHO-studenter, og forventes i langt mindre grad å benytte seg av tilbudet. Vi mener både interessen for utveksling og måloppnåelsen i form av utvekslingsforekomster i 2012 er svært god.

Avtaler

Kapasiteten for antall plasser under utvekslingsavtaler anses som full for arkitekturstudiet, som mottar ca 90 % av de innreisende utvekslingsstudentene. Det skal tunge faglige og/eller strategiske hensyn til for å opprette nye utvekslingsavtaler for arkitekturstudenter. Det er rom for flere avtaler og flere innreisende studenter på industridesign. Det er ønskelig med flere gode utvekslingsavtaler for industridesignstudenter med skoler som tilbyr fremragende undervisning innen alle fordypningsretningene som tilbys ved AHO; interaksjonsdesign og system-servicedesign i tillegg til produkt-/industridesign.

Vinteren 2012-2013 ble Iceland Academy of Art gjort tilgjengelig for utveksling for designstudenter. Det ble i 2012 også inngått en General Agreement of Cooperation med Chulalongkorn University i Thailand, som gjøres operativ for utveksling i 2013. Det er også forhandlet om gjenoppretting av avtale med Tokyo City University (arkitektur) og nye avtaler med RMIT University, Australia (industridesign) og Zürcher Hochschule der Künste (industridesign). Utfallet av initiativene er foreløpig uklart.

Hovedutfordringene knyttet til utvikling av nye utvekslingsavtaler har vist seg å være instituttens kapasitet til å jobbe med det, og at flere av skolene vi kunne ønsket oss utvekslingsavtaler med innen industridesign foretrekker utveksling på bachelornivå.

5.2 Internasjonalisering hjemme

Internasjonale studenter utgjør om lag 1/3 av studentmassen på masternivå ved AHO. Styrken ved internasjonalisering hjemme ved AHO er at internasjonale studenter inngår i den ordinære undervisningen sammen med studentene som har gjennomført grunnundervisningen ved AHO. Tilbakemeldingene fra lærernes og studentenes semesterevalueringer gir inntrykk av at internasjonale studenter i all hovedsak bidrar til positivt til læringsutbyttet på bakgrunn av solide kvalifikasjoner og komplimenterende tilnærminger til faget. Av 45 prisvinnende studenter på masternivå (gruppeprosjekt og individuelle prosjekt) under AHO WORKS AWARDS, høstsemesteret 2012 var 24, dvs. 53 % studenter tatt opp til masternivå eller utvekslingsstudenter.

AHO opplever i noen tilfeller utfordringer knyttet til språkkunnskapene til asiatiske studenter. Dette gjelder Master i landskapsarkitektur, der andelen internasjonale studenter er svært høy (10 av 13 nye studenter ved opptaket i 2012), og noen asiatiske utvekslingsstudenter. På Master i landskapsarkitektur er det en utfordring å håndtere en så bredt sammensatt studentgruppe med store kulturelle forskjeller, og ulike språklige og faglige forutsetninger.

Utfordringer og tiltak

Hovedutfordringen knyttet til å sikre høyt kvalifiserte internasjonale kandidater til AHOs masterprogram ligger i å tiltrekke flere høyt kvalifiserte søkere til industridesign- og landskapsarkitekturutdanningene. Arbeid vinteren 2012-2013 med å kvalitetssikre rutinene for å bedre samhandlingen mellom Institutt for bygnings- og landskap og Opptaks- og godkjenningsutvalget (som er ansvarlig for opptak til programmet) i opptaksprosessen for å bygge opp et mer bærekraftig læringsmiljø.

Det er også blitt utarbeidet en ny rutine for grundigere kvalitetskontroll av studenter som søker om utveksling til AHO under de frittstående bilaterale avtalene.

AHO tilbyr gratis introduksjonskurs i norsk i første semester for nye ikke-nordiske gradsstudenter. Tilbakemeldingene fra norskkursets lærer forteller at det er stor variasjon i studentenes deltakelse og engasjement for kurset. Mange møter opp de første kurskveldene, men ca halvparten faller fra. Det anbefales at forutsetningene for kurset, og at det kreves oppmøte og arbeidsinnsats kommuniseres tydeligere til studentene før oppstart. Det er også ønskelig fra kursholderen og de ivrigste studentenes side med flere kurskvelder – høsten 2012 rakk de så vidt å behandle det grammatiske temet "fortid".

6. EVU

Tabell 13 Innrullerte studenter på EVU-program

	Master i arkitekturvern	Master i urbanisme
Aktive studenter 2011-kull	6	11
Aktive studenter tidligere kull	4	7

Begge programmene med oppstart i 2011 har gjennomført modul 6-9, hvor 9 er forberedelse til masteroppgaven. 16 kandidater har totalt gjennomført det forberedende programmet, men noen har én eller flere moduler som må tas før masteroppgaven. I og med at det etter planen starter nytt kull H-13, vil de som har etterslep kunne gå inn å ta disse modulene i løpet av neste studieår.

Kullet som startet 2011 ser ut til å ha en langt større gjennomføringsgrad enn tidligere kull og 9 starter på masteroppgaven V-13.

NOMA: Master in Development Studies

NOMA er Norads Mastergradsprogram. AHO har siden 2008 drevet det NOMA-finansierte studieprogrammet Master in Urban Transformation and Sustainable Development i samarbeid med fire øst-afrikanske universiteter og NTNU. Undervisningen til de åtte obligatoriske modulene finner sted i Øst-Afrika. Sensur registreres ved de deltagende studentenes hjemmeuniversiteter, som også utsteder grad etter endt utdanning.

Det er ikke avvirket undervisningsmoduler i 2012.

AHO har tre studenter tilknyttet studieprogrammet. To ble tatt opp høsten 2008. Disse har fullført alle obligatoriske moduler (60 sp) og forventes å ferdigstille diplomoppgave i 2013

Den tredje studenten ble tatt opp høsten 2010. Hun har gjennomført de obligatoriske modulene, men det foreligger per 31.12.2012 ikke sensur for modulene 4-8. Dette må innhentes fra de respektive institusjonene i Øst-Afrika der modulene ble avlagt.

7. Forskerskolen /phd-programmet

AHO tilbyr forskerutdanning innen arkitektur, urbanisme, landskap, industri- og interaksjonsdesign, og i visse tilfeller andre praktisk-estetiske fag. Forskerutdanningen har som overordnet målsetning å kvalifisere for forskningsvirksomhet på et høyt faglig nivå innen arkitektur, urbanisme, industridesign og andre nærliggende fag. Utdanningen er organisert som et doktorgradsprogram (ph.d.) som omfatter først en obligatorisk opplæringsdel (forskerskolen) med et omfang på 45 studiepoeng, og deretter gjennomføring av et omfattende og selvstendig forskningsarbeid i aktivt samarbeid med veiledere og andre forskere. Kandidatene deltar i aktive forskermiljøer, nasjonale og internasjonale, og faglig formidling om det pågående doktorgradsarbeid inngår således også i utdanningen.

- Doktorgradsprogrammet hadde totalt 54 kandidater ved utgangen av 2012.
- I 2012 ble det tatt opp 12 nye kandidater.
- Det var 8 som fullførte forskerskolen 2011-2012.
- Av det totalt antall kandidater er 10 finansiert av NFR, 1 er nærings-ph.d. og 5 er ansatt ved andre høyskoler (finansiert av disse). De øvrige kandidatene er finansiert av AHO.

Arbeid med økt studiekvalitet i forskerutdanningen i 2012.

Forskningsutvalget har på vegne av styret hovedansvaret for forskerutdanningen og forskerskolen ved AHO. I 2012 ble følgende hovedtiltak gjort eller videreført for å styrke studiekvaliteten, direkte eller indirekte:

- Forskningsutvalget tok direkte programansvar for forskerskolen (i samarbeid med leder av forskerskolen), og godkjente innhold, pensum og opplegg.
- Forskningsutvalget fremskyndet oppnevningen av veiledere for nye kandidater, slik at kandidat og veileder startet sitt samarbeid mer eller mindre parallelt med oppstarten på forskerskolen. Dette har bidratt til å ansvarliggjøre veiledere tidligere, og sørget for bedre oppfølging av nye kandidater.
- Prosessene rundt utlysning av, og ansettelse i, stipendiatstillinger ble ytterligere forbedret og formalisert. Dette skjedde gjennom større krav til utlysningstekst (faglig beskrivelse av prosjekt/tema, osv.), bedre bruk av både sakkyndige og interne komiteer, samt konsekvent gjennomføring av intervjuer.

Utfordringer og tiltak fremover

Kandidatprogresjon

Forskerutdanningen har fortsatt utfordringer når det gjelder progresjon. Et etterslep av kandidater vil trolig fullføre i 2013, men gjennomstrømningstiden vil fortsatt være for høy. Forskerskolen og forskerutdanningsutvalget vil derfor:

- forsette med progresjonsrapportering og progresjonsseminarene, og særskilt følge opp kandidater i avslutningsfasen
- fortsette praksisen med tidlig oppnevning av veiledere
- vurdere midtveisseminar eller andre tilbakemeldingsordninger til kandidatene midtveis på doktorprogrammet

Veilederkompetanse

Veiledningen ved AHO skal fortsatt holde høy kvalitet. Viktige tiltak vil derfor være:

- å fortsette praksisen med kun å ta opp (ekstern)finansierte kandidater med prosjekter hvor skolen har god veiledningskompetanse og kapasitet.
- etablere veilederforum
- sørge for at AHOs rutine for veiledning blir fulgt

Avhandlinger: maler og krav

Dagens formkrav og mal for avhandlinger ved AHO møter store utfordringer i møte med nye former for forskning og forskningsarbeid ('research by design' og lignende).

Forskningsutvalget har derfor nedsatt en arbeidsgruppe som skal:

- diskutere og foreslå løsninger rundt problematikken med generelle akademiske krav til doktorgradsavhandlinger i møte med endrede praksiser og forskningsmetoder.
- arrangere et åpent seminar om temaet for veiledere og stipendiater.
- komme med konkrete forslag til endring av dagens avhandlingsmal ved AHO.

APPENDIX – Studentmeriteringer

AHO WORKS AWARDS V2012				
Prisvinner	Pris	Utdypning	Pris-sponsor	Lenke
Jonas Larsen	Pris for fremragende bruk av betong eller mur	For prosjektet: "Kilden"	Bygg uten grenser	http://aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2012/Vinnere-og-nominerte-i-prisutdeling-under-AHO-WORKS/
Renata Mikelauskaite	Pris for interaksjons-design	For prosjektet: "Sound Sight"	Making Waves	http://aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2012/Vinnere-og-nominerte-i-prisutdeling-under-AHO-WORKS/
Jonas Larsen	Pris for fremragende bruk av datagrafikk	For prosjektet: "Kilden"	Graphisoft	http://aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2012/Vinnere-og-nominerte-i-prisutdeling-under-AHO-WORKS/
Christian von Hanno	Pris for innovasjon i design	For prosjektet: "Nordic Choice Hotels, for alle: Everybody's Choice"	Norsk designråd	http://aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2012/Vinnere-og-nominerte-i-prisutdeling-under-AHO-WORKS/
Mari Stallvik Riise og Susanne Warloe	Pris for fremragende bruk av tre	For prosjektet: "Et sted for formidling av matkultur"	TreFokus	http://aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2012/Vinnere-og-nominerte-i-prisutdeling-under-AHO-WORKS/
Dina Hadi	Profesjonalitet prisen	For prosjektet: "BEIRUT MULTI ART USE PROJECT"	Arkitekturbedriften e	http://aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2012/Vinnere-og-nominerte-i-prisutdeling-under-AHO-WORKS/
Siri Yran	Pris for form og uttrykk i design	For prosjektet: "VWOOD"	Bonytt	http://aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2012/Vinnere-og-nominerte-i-prisutdeling-under-AHO-WORKS/
Scarcity and Creativity in Latitude 33	Pris for tverrfaglig og innovativt arbeid	For prosjektet: "Scarcity and Creativity in Latitude 33"	Arkitekturverkstedet i Oslo/ Asplan Viak	http://aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2012/Vinnere-og-nominerte-i-prisutdeling-under-AHO-WORKS/
Walk the line	Pris for samferdsels-	For prosjektet: "Scarcity and	Statens vegvesen	http://aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2012/

	arkitektur	Creativity in Latitude 33"		Vinnere-og-nominerte-i-prisutdeling-under-AHO-WORKS/
Manuela Aguirre og Jan Kristian Strømsnes	Pris for sosial innovasjon	For prosjektet: "Designing for dignity"	Norsk Form	http://aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2012/Vinnere-og-nominerte-i-prisutdeling-under-AHO-WORKS/
Studio B3: Territoriet	Pris for fremragende bruk av designforskning på konstruksjon	For prosjektet: "Studio B3: territoriet"	RCAT	http://aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2012/Vinnere-og-nominerte-i-prisutdeling-under-AHO-WORKS/
Jonas Larsen	Pris for bærekraftig design	For prosjektet: "Kilden"	Franzefoss	http://aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2012/Vinnere-og-nominerte-i-prisutdeling-under-AHO-WORKS/
Anne Lene Hårstad	Pris for kompleksitet og helhetstenkning	For prosjektet: "Min Medisin"	Norske Industridesignere (NID)	http://aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2012/Vinnere-og-nominerte-i-prisutdeling-under-AHO-WORKS/
Gaute Simonsen	Nominasjon til RIBA President's Bronze Medal Award			http://aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2012/Vinnere-og-nominerte-i-prisutdeling-under-AHO-WORKS/
Scarcity and Creativity in Latitude 33	Nominasjon til RIBA President's Silver Medal Award			http://aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2012/Vinnere-og-nominerte-i-prisutdeling-under-AHO-WORKS/

AHO WORKS AWARDS H2012				
Prisvinner	Pris	Utdypning	Pris-sponsor	Lenke
Ceramics studio	Pris for fremragende bruk av betong eller mur	For prosjektet: "Extruded wall project"	Bygg uten grenser	http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2013/AHO-WORKS-AWARDS-/
Gina Kjønningsen	Pris for fremragende bruk av tre	For prosjektet: "2 Houses"	Trefokus	http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2013/AHO-WORKS-

				AWARDS-/
Ingeborg Sommerfeldt	Profesjonalitetsprisen	For prosjektet: "2 Houses"	Arkitektbedriftene	http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2013/AHO-WORKS-AWARDS-/
Hanna C Petersson	Pris for fremragende arkitektur-historieskriving	For prosjektet: "Venice Asylum"	PAX	http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2013/AHO-WORKS-AWARDS-/
Hans A Brandal, Thomas Johansen og Magnus Vågan	Pris for samferdselsarkitektur	For prosjektet: "GK5 Urbanisme"	Statens vegvesen	http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2013/AHO-WORKS-AWARDS-/
Magnus Høyem	Pris for fremragende bruk av datagrafikk	For prosjektet: "Venice Asylum"	Graphisoft	http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2013/AHO-WORKS-AWARDS-/
Mari Beate Heum	Pris for fremragende forskning på konstruksjon	For prosjektet: "2 Houses"	RCAT	http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2013/AHO-WORKS-AWARDS-/
Studio B3	Nominasjon til RIBA President's Silver Medal Award			http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2013/AHO-WORKS-AWARDS-/
7 + 1	Pris for fremragende bruk av vann i byen	For prosjektet: "Creek Urbanism"	Oslo kommune	http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2013/AHO-WORKS-AWARDS-/
Annika Poussi	Pris for fremragende byutvikling og planlegging	For prosjektet: "Emerging Urban Territories"	Plan- og byggingsetaten	http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2013/AHO-WORKS-AWARDS-/
Sajedh Ahi	Pris for flerfaglig, innovativt arbeid	For prosjektet: "Emerging Urban Territories"	Arkitekturverkstedet i Oslo/Asplan Viak	http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2013/AHO-WORKS-AWARDS-/
Ai Narita	Pris for fremragende landskapsarkitektur	For prosjektet: "Emerging Urban Territories"	Norske arkitekters landsforbund	http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2013/AHO-WORKS-AWARDS-/
Elisabeth Skjelten	Pris for bærekraftig	For prosjektet: "Dealing with	Franzefoss	http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2013/AHO-WORKS-AWARDS-/

	design	complexity”		13/AHO-WORKS-AWARDS-/
Tina Alnæs	Pris for form og uttrykk	For prosjektet: ”Juvel”	Bonytt	http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2013/AHO-WORKS-AWARDS-/
Bai Daniel Øgaard Kanu, Valeria Gaitan, Sven Håkon Voldum, Glenn Ivar Husom	Pris for innovasjon i design	For prosjektet: ”CamOn”	Norsk Designråd	http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2013/AHO-WORKS-AWARDS-/
Åsne Kydland, Emilie Strømmen Olsen og Marit Karin Støylen	Pris for kompleksitet og helhetstekning	For prosjektet: ”Mitt siste hjem” SOD, Attendo	EGGS	http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2013/AHO-WORKS-AWARDS-/
Victoria Hovland, lu Ding, Une Nordli, Nadine Lehnfeld	Pris for interaksjonstekning	For prosjektet: ”Tap2Pay”	Making Waves	http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2013/AHO-WORKS-AWARDS-/
Hedvig S. Hansen	AHOs diplompris for arkitektur og landskap	For prosjektet: ”Et trygt sted”		http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2013/AHO-WORKS-AWARDS-/
Linda Blaasvær	AHOs diplompris for design for sosial innovasjon	For prosjektet: ”Å forstå kulturelle forskjeller”	Norsk Form	http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2013/AHO-WORKS-AWARDS-/

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
Maridalsveien 29
Postboks 6768 St. Olavs plass
NO- 0130 Oslo
Sentralbord: +47 22 99 70 00
www.aho.no